

[Undervisnings- og forskningsministeren]

Forskningspolitisk redegørelse af 13/12 88:
(Redegørelse nr. R 9).

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Omfanget af den danske forskningsindsats

Ressourcerne til forskning og udvikling i Danmark har gennem 1980'erne været konstant stigende i faste priser. De vil i 1988 andrage ca. 11 mia. kr. Af disse udgifter finansierer staten lidt under halvdelen, erhvervslivet lidt over halvdelen.

Traditionelt er Danmark imidlertid et af de mindre forskningsaktive lande i OECD. Vi bruger 1,4 pct. af vort bruttonationalprodukt på forskning og udvikling. Alle vore vigtigste handelspartnere bruger mere, end vi gør.

Hvis man sammenligner Danmark med de mest forskningsaktive industrilande, er den offentlige forskningsindsats ikke væsentlig mindre i Danmark. Derimod er der en tydelig forskel, når det gælder erhvervslivets forskning og udvikling. I lande som USA, Japan, Vesttyskland, Schweiz og Sverige udfører erhvervssektoren 3 gange så megen forskning og udvikling som i Danmark målt i procent af bruttonationalproduktet.

Den høje forskningsaktivitet er ikke den eneste forklaring på væksten i lande som USA, Japan og Vesttyskland. Men der er heller ikke tale om noget tilfældigt sammenfald.

Over de sidste ti år er det danske erhvervslivs forbrug af årsværk til forskning og udvikling steget med ca. 80 pct. Det er imidlertid ikke mere, end produktionen er steget. Der har således ikke været tale om nogen egentlig vækst i forskningsintensiteten.

Regeringen arbejder med dette på adskillige fronter: Der er gennemført forbedrede afskrivningsregler for forskningsudgifter ved deltagelse i visse internationale forskningsprojekter.

Virksomhederne støttes i at gå ind i nationale og internationale samarbejdsprojekter om forskning og udvikling, så risikoen for den enkelte virksomhed bliver mindre. Som eksempler kan nævnes det bioteknologiske forsknings- og udviklingsprogram, Eureka, EF's nye rammeprogram og de nye europæiske rumprojekter. Og endelig indrettes det statslige uddannelses- og forskningssystem, så det både på kort og lang sigt giver erhvervslivets udviklingsmuligheder det bedst tænkelige grundlag.

Dansk forskningspolitik til eksamen

Siden jeg sidst afgav en forskningspolitisk redegørelse til Folketinget, har dansk forskning været til eksamen. Regeringen anmodede OECD om at foretage en uafhængig evaluering af vort forskningssystem.

Fire internationale eksperter udpeget af OECD opregnede i deres rapport en række punkter, hvor man kunne overveje forbedringer. Rapporten kom ikke med færdige løsninger, men har været en god hjælp til at videreføre forbedringen af rammerne for den danske forsknings- og teknologipolitik.

Bedre koordinering

Det er i overensstemmelse med OECD-eksperternes anbefalinger, at regeringen har oprettet et forskningsudvalg, og at jeg som forskningsminister i september 1987 fik særligt ansvar for den tværgående koordinering af forskningspolitikken. Der er sikret en nær sammenhæng med teknologipolitikken ved, at industriministeren er medlem af Forskningsudvalget og jeg af regeringens Erhvervsudvalg.

Med etablering af et informativt statsligt forskningsbudget tilstræbes det for første gang at tilvejebringe et samlet beslutningsgrundlag. Disse årlige oversigter over alle ministeriernes forsknings- og udviklingsbevillinger skal give regeringen det fornødne overblik til at se hele den offentlige indsats i sammenhæng.

Ny forskningsrådsstruktur

OECD-rapporten anbefalede, at der blev skabt en bedre sammenhæng og koordinering i det brogede billede af støtteordninger til forskning og udvikling, og pegede på, at der burde ske forenklinger i strukturen af råd, udvalg og kommissioner på området for at skabe større overskuelighed.

Den nuværende opbygning med seks statslige forskningsråd og Planlægningsrådet for Forskningen har været uændret siden 1973. Opdelingen fulgte den traditionelle fakultetsopdeling på universiteterne.

Regeringen finder, at tidspunktet er kommet til at gøre rådsstrukturen mere dynamisk, og den vil fremsætte forslag om en rammelov om forskningsrådene. Regeringen anser det for ønskeligt, at antallet af forskningsråd reduceres fra de nuværende seks. Det enkelte råd vil her-